

Webinár „AKO (S)PRÁVNE NA COVID?“

Autorizovaný architekt alebo autorizovaný krajinný architekt môže v zmysle § 3 ods. 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o autorizovaných architektoch“) vykonávať regulované povolanie a poskytovať služby v rozsahu podľa § 4 alebo § 4a zákona o autorizovaných architektoch sústavne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, alebo v mene a na zodpovednosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby ako jej zamestnanec, spoločník a konateľ.

V zmysle uvedeného ustanovenia teda možno vykonávať povolanie autorizovaného architekta alebo povolanie autorizovaného krajinného architekta nasledovnými spôsobmi, a to ako:

- a) sústavne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť ako fyzická osoba v slobodnom povolaní,
- b) v mene a na zodpovednosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby ako jej zamestnanec,
- c) v mene a na zodpovednosť právnickej osoby ako jej spoločník a konateľ.

V mnohých prípadoch autorizovaní architekti túto činnosť nevykonávajú v podmienkach svojich domovov, ale v rámci priestorov architektonických ateliérov. Takéto priestory, do ktorých má spravidla prístup aj verejnosť, teda zákazníci, objednávateľia alebo iní spolupracovníci a kolegovia, možno charakterizovať ako prevádzky poskytujúce služby.

Vzhľadom na tému webinára a zachovanie aktuálnosti možno konštatovať, že opatrením Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia č. OLP/3461/2020 zo dňa 21.04.2020 došlo od 22.04.2020 od 6:00 hod. do odvolania ku generálnemu uzatvoreniu všetkých maloobchodných prevádzok a všetkých prevádzok poskytujúcich služby, pričom z tohto generálneho zákazu boli ustanovené výnimky. Medzi týmito výnimkami však neboli architektonické ateliéry.¹⁾ Týmto opatrením zároveň došlo k zrušeniu predchádzajúcich opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. OLP/2576/2020 zo dňa 12.03.2020, č. OLP/2775/2020 zo dňa 24.03.2020, č. OLP/2733/2020 zo dňa 24.03.2020 a č. OLP/2777/2020 zo dňa 29.03.2020.²⁾

Uvedené opatrenie bolo zrušené opatrením Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia č. OLP/3795/2020 zo dňa 05.05.2020, ktorým s účinnosťou od 06.05.2020 od 6:00 hod. do odvolania došlo k uzatvoreniu vybraných typov zariadení, maloobchodných prevádzok a všetkých prevádzok poskytujúcich služby v stálych architektonických objektoch združujúcich viac ako 35 samostatných maloobchodných prevádzok alebo prevádzok poskytujúcich služby. Vo všeobecnosti teda možno konštatovať, že došlo k povoleniu prevádzok poskytujúcich architektonické služby, teda uvedeným opatrením bolo povolené otvorenie architektonických ateliérov, avšak za dodržania prísnych hygienických opatrení definovaných v predmetnom opatrení.³⁾

¹⁾ Zdroj: http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/22_04_2020_otvorenie_prevadzok_rezimove_opatrenia_HH_SR.pdf.

²⁾ Zdroj: http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZSR_pri_ohrozeni_verejneho_zdravia_12.03.2020_prevadzky.pdf,
http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZSR_poskytovanie_socialnych_sluzieb24032020.pdf,
http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZSR_zakaz_prevadzok_v_nedelu_sanitarny_den_24032020.pdf,
http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZ_SR_%20final_uzatvorenie_prevadzok_rezimove_opatrenia_HH_SR_29032020.pdf.

³⁾ Zdroj: http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/opatrenie_UVZ_SR_prevadzky_2_faza_05_05_2020.pdf.

Aktuálne účinné opatrenie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia č. OLP/83/2020 zo dňa 19.05.2020 s účinnosťou od 20.05.2020 zrušilo opatrenie č. OLP/3795/2020 zo dňa 05.05.2020 a určilo nové podmienky pre prevádzkovateľov prevádzok zariadení poskytujúcich služby, ktoré sú povinní zabezpečiť pre zákazníkov a zamestnancov. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že nerešpektovanie predmetného opatrenia je správnym deliktom podľa § 57 ods. 33 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, za ktorý príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva uloží pokutu podľa § 57 ods. 41 písm. a) uvedeného zákona vo výške do 20.000,- EUR.⁴⁾

Predmetom poskytnutých informácií nemá byť vyčerpávajúci výpočet existujúcich opatrení zmiernujúcich dopady šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 na spoločnosť a detailný popis jednotlivých nárokov a ich opatrení, ale základné zorientovanie v jednotlivých opatreniach, ktoré by mohli byť potenciálne využité aj členmi Slovenskej komory architektov. V súčasnosti už existuje dostatočné množstvo webových stránok prevádzkovaných príslušnými štátnymi inštitúciami, ktoré obsahujú detailný popis jednotlivých nárokov a ich uplatnenia, vrátane samotných formulárov a ich žiadostí, ktoré je potrebné pre ich uplatnenie použiť. Súčasťou tohto materiálu je aj upriamenie pozornosti na tieto zdroje.

OPATRENIA NA ZMIERNENIE DOPADOV ŠÍRENIA COVID-19

ÚĽAVY NA SOCIÁLNOM POISTENÍ

Špecifické podmienky pre vznik nároku na dávku nemocenského a ošetrovného, a neplatenie poistného:⁵⁾

Nemocenské⁶⁾

Zameranie opatrenia:

- čiastočné zmiernenie negatívnych dopadov na zamestnávateľa a zároveň zlepšenie finančnej situácie zamestnanca ako poberateľa dávky nemocenského.

Oprávnený žiadateľ:

- zamestnanec, ktorému zamestnávateľ počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vôbec neposkytuje zamestnancovi náhradu príjmu počas pracovnej neschopnosti.

Výška príspevku:

- nemocenské určené zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zdroj: http://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/19_05_2020_navrh_opatrenie_UVZ_SR_prevadzky_3_faza_01.pdf.

⁵⁾ Právna úprava bola zavedená s účinnosťou od 27.03.2020 zákonom č. 63/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Podrobnosti, usmernenia a žiadosti k jednotlivým dávkam sú zverejnené na webovej stránke: <https://www.socpoist.sk/>.

⁶⁾ § 33 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov: „Zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných na výkon zárobkovej činnosti alebo ak im bolo nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia (ďalej len „dočasná pracovná neschopnosť“). Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na nemocenské, ak jej vznikla dočasná pracovná neschopnosť a v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.“

Oprávnené obdobie:

- od prvého dňa uznania práceneschopnosti z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie má zamestnanec nárok na dávku nemocenského poskytovaného Sociálnou poisťovňou.

Ošetrovné

Zameranie opatrenia:

- čiastočné zmiernenie negatívnych dopadov na zamestnávateľa a zároveň zlepšenie finančnej situácie zamestnanca ako poberateľa dávky ošetrovného.

Oprávnený žiadateľ:

- zamestnanec, povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, ktorá spĺňa niektorú z nasledovných podmienok:
 - osobne a celodenne ošetruje dieťa do dovŕšenia šestnásteho roku veku, ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou, alebo
 - sa celodenne a osobne stará o dieťa do dovŕšenia jedenásteho roku veku (alebo do dovŕšenia osemnásteho roku veku pri dieťati s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom), ak
 - dieťaťu bolo nariadené karanténne opatrenie či izolácia, alebo
 - predškolské zariadenie, zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje dieťaťu starostlivosť, škola, ktorú dieťa navštevuje, boli rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté, alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie, alebo
 - fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia, alebo bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať,
 - sa stará o príbuzného v priamom rade, súrodenca, manžela, manželku alebo rodiča manžela alebo manželky, ak zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa takejto osobe poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, bolo rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v ňom bolo nariadené karanténne opatrenie.

Výška príspevku:

- nemocenské určené zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Oprávnené obdobie:

- počas celej doby, počas ktorej spĺňa nárok na dávku ošetrovného poskytovaného Sociálnou poisťovňou.

Neplatenie poistného

Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie

v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti, počas ktorej majú nárok na dávku ošetrovného z dôvodu krízovej situácie.

Zároveň sa im počas tohto obdobia neprerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti, počas ktorej majú nárok na dávku ošetrovného z dôvodu krízovej situácie.

PRÍSPEVKY OD ŠTÁTU SÚVISIACE S UDRŽANÍM ZAMESTNANOSTI⁷⁾

Príspevok na náhradu mzdy zamestnanca

Zameranie opatrenia:

- zamestnanec, ktorému zamestnávateľ alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa.

Oprávnený žiadateľ:

- zamestnávateľ, vrátane SZČO, ktorá je zamestnávateľom (okrem subjektov verejnej správy), ktorý v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu udrží pracovné miesta aj v prípade povinnosti prerušiť alebo obmedziť svoju prevádzkovú činnosť na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Výška príspevku:

- úhrada náhrady mzdy zamestnanca vo výške 80 % jeho priemerného zárobku, najviac vo výške 1 100,- eur.

Oprávnené obdobie:

- od 13.03.2020 – teda odo dňa rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o uzatvorení prevádzok do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zrušené.

Príspevok na mzdu zamestnanca

Zameranie opatrenia:

- zamestnanec v pracovnom pomere.

Oprávnený žiadateľ:

- zamestnávateľ, vrátane SZČO, ktorá je zamestnávateľom (okrem subjektov verejnej správy), ktorý v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie udrží pracovné miesta aj

⁷⁾ Opatrenia sú realizované príslušným úradom práce, sociálnych a rodiny ako aktívne opatrenia na trhu práce na základe kompetencie ustanovenej v § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého: „Za aktívne opatrenia na trhu práce sa považujú aj projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, ktoré schvaľuje ministerstvo alebo ústredie po schválení podmienok vládou Slovenskej republiky a realizuje ústredie alebo úrad.“

Podrobnosti, usmernenia a žiadosti k jednotlivým príspevkom od štátu súvisiacim s udrжанím zamestnanosti sú zverejnené na webovej stránke: <https://www.pomahameludom.sk/>.

v prípade povinnosti prerušiť alebo obmedziť svoju prevádzkovú činnosť na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Výška príspevku:

- úhrada náhrady mzdy zamestnanca najviac vo výške 80 % jeho priemerného zárobku, najviac vo výške 880,- eur.
- paušálny príspevok na úhradu časti mzdových nákladov na každého zamestnanca v závislosti od poklesu tržieb.

Pokles tržieb (kategórie)	Apríl 2020
menej ako 20 %	0 €
≥ 20 %, od 20,00 - 39,99 %	180 €
≥ 40 %, od 40,00 - 59,99 %	300 €
≥ 60 %, od 60,00 - 79,99 %	420 €
≥ 80 %, od 80 % a viac	540 €

Pokles tržieb žiadateľ preukazuje jedným zo spôsobov:

Porovnáva sa tržba za vykazovaný mesiac s tržbou za rovnaký mesiac predchádzajúceho roka (napr. pre vykazované obdobie 04 / 2020 - predchádzajúce je 04/2019).

Porovnáva sa priemer tržby v roku 2019 (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť celý rok 2019.

Porovnáva sa tržba za február 2020 s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť len časť roka 2019 a začali vykonávať zárobkovú činnosť najneskôr k 01.02.2020.

Zamestnávateľ si môže vybrať len jednu z možností na celé obdobie poskytovania príspevku.

Oprávnené obdobie:

- od 13.03.2020 – teda odo dňa rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o uzatvorení prevádzok do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zrušené.

Paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo samostatnej zárobkovej činnosti

Zameranie opatrenia:

- SZČO, ktorá bola nemocensky a dôchodkovo poistená v období do 31.03.2020 a poistenie jej trvá aj po tomto dni, alebo čerpá tzv. odvodové prázdniny. Nárok na príspevok nemá SZČO, ktorá má súbežne uzatvorený pracovný pomer, alebo SZČO, ktorá má zrušenú alebo pozastavenú živnosť.

Oprávnený žiadateľ:

- SZČO, ktorá v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu prerušila vykonávanie alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a poklesli jej tržby o najmenej 20%.

Výška príspevku:

- príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti sa poskytne nadväzne na pokles tržieb.

Pokles tržieb (kategórie)	Apríl 2020
menej ako 20 %	0 €
≥ 20 %, od 20,00 - 39,99 %	180 €
≥ 40 %, od 40,00 - 59,99 %	300 €
≥ 60 %, od 60,00 - 79,99 %	420 €
≥ 80 %, od 80 % a viac	540 €

Pokles tržieb žiadateľ preukazuje jedným zo spôsobov:

Porovnáva sa tržba za vykazovaný mesiac s tržbou za rovnaký mesiac predchádzajúceho roka (napr. pre vykazované obdobie 04 / 2020 - predchádzajúce je 04/2019).

Porovnáva sa priemer tržby v roku 2019 (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť celý rok 2019.

Porovnáva sa tržba za február 2020 s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť len časť roka 2019 a začali vykonávať zárobkovú činnosť najneskôr k 1.2.2020.

Oprávnené obdobie:

- od 13.03.2020 – teda odo dňa rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o uzatvorení prevádzok do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zrušené.

Paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti

Zameranie opatrenia:

- SZČO a jednoosobové s.r.o., ktoré od 13.03.2020 nemajú žiaden iný príjem z podnikateľskej, nepodnikateľskej a závislej činnosti.

Oprávnený žiadateľ:

- SZČO, ktorá prerušila alebo obmedzila vykonávanie alebo prevádzkovanie svojej činnosti a ktorej nevznikla povinnosť nemocenského a dôchodkového poistenia alebo nečerpá tzv. odvodové prázdniny,
- fyzická osoba, ktorá je jediným spoločníkom s.r.o., zároveň je jej konateľom a nie je jej zamestnancom (tzv. jednoosobová s.r.o.).

Výška príspevku:

- príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti vo výške 210,- eur.

Oprávnené obdobie:

- od 13.03.2020 – teda odo dňa rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o uzatvorení prevádzok do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zrušené.

Dotácia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Zameranie opatrenia:

- občania, ktorí sa počas pandémie koronavírusu ocitli v krízovej situácii bez príjmu.

Oprávnený žiadateľ:

- osoba, ktorá z dôvodu krízovej situácie nevykonáva činnosť, z ktorej má príjem, avšak túto činnosť vykonávala pred dňom vyhlásenia krízovej situácie.

Výška príspevku:

- dotácia sa poskytuje v sume 210,- eur mesačne pre jedného žiadateľa. Za mesiac marec bola výška dotácie 105,- eur.

Oprávnené obdobie:

- počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 a bezprostredne po skončení krízovej situácie.

DAŇ Z MOTOROVÝCH VOZIDIEL⁸⁾

Neplatenie preddavkov na daň z motorových vozidiel

Preddavky na daň z motorových vozidiel splatné počas obdobia pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2, počnúc mesiacom apríl 2020 daňovník nie je povinný platiť. Daňovník, ktorý nezaplatí preddavky na daň z motorových vozidiel, vyrovná daň z motorových vozidiel v lehote na podanie daňového priznania k dani z motorových vozidiel.⁹⁾

DAŇ Z PRÍJMOV¹⁰⁾

Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov a zaplatenie dane

Daňové priznanie k dani z príjmov za zdaňovacie obdobie, ktorého posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie počas obdobia pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2, sa podáva v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie, ak nie je ustanovené inak. V lehote na podanie daňového priznania k dani z príjmov je povinný platiť dane daň z príjmov aj zaplatiť.¹¹⁾

Neplatenie preddavkov na daň z príjmov

Preddavky na daň z príjmov za obdobie, za ktoré má daňovník povinnosť platiť preddavky na daň z príjmov, splatné počas obdobia pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19

⁸⁾ Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke: <https://www.financnasprava.sk/sk/infoservis/koronavirus-opatrenia#DzMV>.

⁹⁾ § 18a zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Podrobnejšie informácie možno nájsť na webovej stránke: <https://www.financnasprava.sk/sk/infoservis/koronavirus-opatrenia#DanPrijem>.

¹¹⁾ § 21 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2, sa neplatia za obdobie bezprostredne nasledujúce po období, v ktorom daňovníkovi poklesli tržby najmenej o 40 % v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho kalendárneho roka.¹²⁾

Tržbou sa na účely neplatenia preddavkov na daň z príjmov rozumejú

- výnosy (podľa zákona o účtovníctve) u daňovníka účtujúceho v sústave podvojného účtovníctva a u daňovníka, ktorý vykazuje výsledok hospodárenia v individuálnej účtovnej závierke podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo,
- príjmy z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav u daňovníka účtujúceho v sústave jednoduchého účtovníctva, u daňovníka, ktorý vedie daňovú evidenciu, a u daňovníka, ktorý vedie evidenciu.

Neplatenie preddavkov podľa prvej vety uplatňuje daňovník predložením vyhlásenia o tom, že spĺňa podmienky podľa prvej vety, príslušnému správcovi dane najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty splatnosti preddavku na daň z príjmov. Takýto spôsob platenia preddavkov na daň z príjmov sa prvýkrát uplatní na preddavky na daň z príjmov splatné v mesiaci máj 2020.

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ

Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania k dani z nehnuteľností

Lehota na podanie priznania k dani z nehnuteľností podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorá neuplynula pred začatím obdobia pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2, alebo začala plynúť počas obdobia pandémie, sa považuje za dodržanú, ak sa podá priznanie k dani z nehnuteľností do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.¹³⁾

OPATRENIA V BANKOVEJ OBLASTI

Finančná pomoc na podporu udržania prevádzky u malých zamestnávateľov

Na zmiernenie negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2 a na podporu udržania prevádzky u malých zamestnávateľov (v malých podnikoch alebo stredných podnikoch),¹⁴⁾ môže Ministerstvo financií Slovenskej republiky poskytnúť finančnú pomoc. Finančná pomoc sa poskytuje

¹²⁾ § 24a zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 24o zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ V zmysle prílohy I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení sa za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

prostredníctvom inštitúcií – sprostredkovateľmi pomoci, ktorými sú Exportno-importná banka Slovenskej republiky a Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s., v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok, na základe a za podmienok ustanovených týmto zákonom, osobitnými predpismi a zmluvou medzi Ministerstvom financií Slovenskej republiky sprostredkovateľom pomoci.¹⁵⁾

Finančnú pomoc možno poskytnúť vo forme

- záruky za úver poskytnutý sprostredkovateľom pomoci (záväzok Ministerstva financií Slovenskej republiky voči malému zamestnávateľovi, že uspokojí jeho záväzok zo zmluvy o úvere uzavretej medzi sprostredkovateľom pomoci a malým zamestnávateľom, ak ho malý zamestnávateľ neplní). Záruku možno poskytnúť, ak ku dňu podpisu zmluvy o úvere
 - nejde o malého zamestnávateľa, ktorý je osobou, ktorá má na sprostredkovanie zamestnania za úhradu oprávnenie vydané podľa osobitného predpisu, alebo agentúrou dočasného zamestnávania,
 - neeviduje voči malému zamestnávateľovi
 - Sociálna poisťovňa pohľadávky na poistnom na sociálne poistenie alebo pohľadávky na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie po lehote splatnosti viac ako 180 dní alebo
 - zdravotná poisťovňa pohľadávky na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie po lehote splatnosti viac ako 180 dní,
 - nebolo voči malému zamestnávateľovi začaté konkurzné konanie alebo reštrukturalizácia a
 - malý zamestnávateľ spĺňa ďalšie podmienky určené sprostredkovateľom pomoci
- bonifikáciou úroku – úhradou úroku z úveru poskytnutého sprostredkovateľom pomoci. Bonifikáciu úroku možno poskytnúť malému zamestnávateľovi zo štátneho rozpočtu, ak malý zamestnávateľ
 - v období určenom v zmluve o úvere uzavretej medzi sprostredkovateľom pomoci a malým zamestnávateľom udrží úroveň zamestnanosti určenú v zmluve o úvere a
 - na konci uvedeného obdobia nebude mať záväzky na poistnom na sociálne poistenie, na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie alebo na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie po lehote splatnosti voči Sociálnej poisťovni alebo zdravotnej poisťovni nad výšku určenú v zmluve o úvere.

Odklad splácania úveru malému zamestnávateľovi alebo inému podnikateľovi – fyzickej osobe

Banka alebo pobočka zahraničnej banky, povolí na základe žiadosti dlžníka (malý zamestnávateľ alebo iný podnikateľ – fyzická osoba) odklad splácania úveru (odloženie splátok istiny úveru, odloženie splátok istiny a úrokov z úveru alebo odloženie splatnosti úveru splatného jednorazovo) na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splácania úveru (nevzťahuje sa na úvery poskytnuté formou povoleného prečerpania na bežnom účte alebo formou úverového rámca poskytovaného prostredníctvom platobnej karty), ktoré nie je dlhšie ako deväť mesiacov odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splácania úveru. Dlžník môže požiadať o odklad

¹⁵⁾ § 25 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

splácania toho istého úveru počas obdobia pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2, najviac jedenkrát.¹⁶⁾

Iná osoba ako banka alebo pobočka zahraničnej banky, povolí na základe žiadosti dlžníka (malý zamestnávateľ alebo iný podnikateľ – fyzická osoba) odklad splácania úveru na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splácania úveru, ktoré nie je dlhšie ako tri mesiace odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splácania úveru. Veriteľ povolí odklad splácania úveru najviac na ďalšie tri mesiace, ak dlžník oznámi veriteľovi svoj záujem o ďalší odklad splácania úveru najneskôr pred uplynutím pôvodného obdobia odkladu splácania úveru.

Veriteľ nie je povinný povoliť odklad splácania úveru, ak

- je dlžník v omeškaní so splátkou úveru, pri ktorom žiada odklad splácania úveru, dlhšie ako 30 dní pred podaním žiadosti o odklad splácania úveru,
- bol dlžník k 29.02.2020 v omeškaní so splátkou úveru dlhšie ako 30 dní aspoň vo výške 100 eur pri inom úvere poskytnutom tým istým veriteľom,
- bol dlžník ku dňu podania žiadosti o odklad splácania úveru v stave zlyhania podľa osobitného predpisu,
- žiadosť o odklad splácania úveru nie je riadne vyplnená alebo
- žiadosť o odklad splácania úveru neobsahuje náležitosti podľa vzoru.

Odklad splácania úveru spotrebiteľovi

Banka alebo pobočka zahraničnej banky, povolí na základe žiadosti dlžníka (spotrebiteľ) odklad splátok (odklad splátok istiny úveru a úrokov z úveru zo spotrebiteľskej zmluvy) na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splátok, ktoré nie je dlhšie ako deväť mesiacov odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splátok. Dlžník môže požiadať o odklad splátok toho istého úveru počas obdobia pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2, najviac jedenkrát.¹⁷⁾

Iný veriteľ, ktorý vykonáva činnosť na základe povolenia Národnej banky Slovenska povolí na základe žiadosti dlžníka odklad splátok na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splátok, ktoré nie je dlhšie ako tri mesiace odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splátok. Veriteľ povolí odklad splátok najviac na ďalšie tri mesiace, ak dlžník oznámi veriteľovi svoj záujem o ďalší odklad splátok najneskôr pred uplynutím pôvodného obdobia odkladu splátok.

Veriteľ nie je povinný povoliť odklad splátok, ak

- je dlžník v omeškaní so splátkou úveru, pri ktorom žiada odklad splátok, dlhšie ako 30 dní pred podaním žiadosti o odklad splátok,
- bol dlžník k 29.02.2020 v omeškaní so splátkou úveru dlhšie ako 30 dní aspoň vo výške 100 eur pri inom úvere poskytnutom tým istým veriteľom,
- bol dlžník ku dňu podania žiadosti o odklad splátok v stave zlyhania podľa osobitného predpisu,
- žiadosť o odklad splátok nie je riadne vyplnená alebo

¹⁶⁾ § 30i a nasl. zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ § 30a a nasl. zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov.

- žiadosť o odklad splátok neobsahuje náležitosti podľa vzoru.

DOČASNÁ OCHRANA PODNIKATEĽOV

Účelom dočasnej ochrany je vytvorenie časovo obmedzeného rámca s nástrojmi na podporu efektívneho riešenia negatívnych následkov šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 na podnikateľov prevádzkujúcich podnik.¹⁸⁾

Účelom tohto opatrenia je snaha zabrániť potenciálnej vlne vyhlasovania konkurzov. Dočasná ochrana bude mať tieto účinky:

- prerušujú sa konania o návrhu veriteľov na vyhlásenie konkurzu na majetok podnikateľa,
- podnikateľ, nie je povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok,
- prerušujú sa exekučné konania voči podnikateľovi pre uspokojenie nároku z jeho podnikateľskej činnosti,
- voči podnikateľovi nemožno začať s výkonom záložného práva na podnik, vec alebo právo patriace k podniku,
- upravuje sa aj možnosť vypovedania zmluvy, resp. odstúpenia od zmluvy uzatvorenej s podnikateľom. Druhá zmluvná strana nemôže vypovedať zmluvu, ani od nej odstúpiť pre omeškanie, na ktoré vznikol nárok ešte pred poskytnutím dočasnej ochrany. Podnikatelia totiž môžu mať problém uhrádzať pohľadávky, pri ktorých pôvodne očakávali, že ich budú môcť uhradiť,
- prerušujú sa lehoty na uplatnenie práva voči podnikateľovi pod ochranou.

Dočasná ochrana sa poskytuje na základe žiadosti. O poskytnutie dočasnej ochrany je oprávnený žiadať podnikateľ so sídlom alebo miestom podnikania na území Slovenskej republiky, ktorého oprávnenie na podnikanie vzniklo pred 12.03.2020. Na poskytnutie dočasnej ochrany je príslušný

- Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave a pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline a pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici a pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove a pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

Príslušnosť na poskytnutie dočasnej ochrany sa určuje podľa sídla právnickej osoby v čase podania žiadosti o poskytnutie dočasnej ochrany. Ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, príslušnosť sa určuje podľa miesta podnikania.

Ak žiadosť spĺňa predpísané náležitosti, súd podnikateľovi bezodkladne poskytne dočasnú ochranu, a to tak, že vydá potvrdenie o poskytnutí dočasnej ochrany. Potvrdenie o poskytnutí dočasnej ochrany sa doručuje uložením v spise. Údaje o žiadateľovi spolu s informáciou, že žiadateľovi bola poskytnutá dočasná ochrana, súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku.

¹⁸⁾ § 8 a nasl. zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov.

Dočasná ochrana zaniká

- 01.10.2020, ak nie je zákonom ustanovené inak,¹⁹⁾
- ak o jej ukončenie podnikateľ pod dočasnou ochranou požiada, alebo
- rozhodnutím súdu o zrušení dočasnej ochrany.

ŠÍRENIE COVID-19 AKO OKOLNOSŤ VYLUČUJÚCA ZODPOVEDNOSŤ

Pri individuálnych zmluvných vzťahoch s poisťovňami (poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania), dodávateľmi, prípadne pri akýchkoľvek iných zmluvných vzťahoch je potrebné dať do pozornosti možnosť analyzovať dotknutý zmluvný vzťah, či v prípade vplyvu šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 na plnenie zmluvných povinností nejde o tzv. vyššiu moc (vis maior).²⁰⁾ V prípade, ak by tomu tak bolo, zmluvná strana by vo všeobecnosti po dobu trvania vyššej moci nemusela byť v omeškanií so splnením svojej zmluvnej povinnosti.

Zároveň je však potrebné uviesť, že aj keď šírenie nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 môže byť považované za tzv. vyššiu moc pri niektorých konkrétnych zmluvách neznamená, že sa automaticky považuje za vyššiu moc pre akékoľvek a všetky zmluvné vzťahy.

¹⁹⁾ § 18 ods. 5 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého: „Trvanie dočasnej ochrany pred jej zánikom podľa odseku 1 písm. a) môže vláda Slovenskej republiky predĺžiť nariadením vlády Slovenskej republiky, najdlhšie však do 31. decembra 2020.“

²⁰⁾ V zmysle § 373 Obchodného zákonníka: „Kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobom, akým druhá strana, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.“

V zmysle § 374 Obchodného zákonníka: „(1) Za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a ďalej, že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala.

(2) Zodpovednosť nevyklučuje prekážka, ktorá vznikla až v čase, keď povinná strana bola v omeškanií s plnením svojej povinnosti, alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov.

(3) Účinky vylučujúce zodpovednosť sú obmedzené iba na dobu, dokiaľ trvá prekážka, s ktorou sú tieto účinky spojené.“

UŽITOČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

<https://korona.gov.sk/>

Všetky dôležité a aktuálne informácie o ochorení COVID-19 a o opatreniach, ktoré Slovensko prijíma v boji proti nemu.

<https://www.pomahameludom.sk/>

Prostredníctvom tejto stránky môžete získať informácie, ako požiadať o príspevok na udržanie zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19.

http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=250&Itemid=153

Stránka Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky obsahujúca základné informácie v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19, opatrenia, otázky a odpovede na najčastejšie otázky.

<https://www.socpoist.sk/>

Stránka Sociálnej poisťovne obsahujúca základné informácie o jednotlivých dávkach poskytovaných zo sociálneho poistenia v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19.

<https://www.mfsr.sk/sk/koronavirus-informacie/>

Stránka Ministerstva financií Slovenskej republiky, na ktorej možno nájsť podrobnosti k balíku opatrení na zmiernenie dopadov koronavírusu pre zamestnancov, SZČO, malé a stredné firmy.

<https://www.financnasprava.sk/sk/infoservis/koronavirus-opatrenia>

Stránka Finančnej správy Slovenskej republiky, na ktorej možno nájsť podrobnosti o opatreniach súvisiacich so šírením ochorenia COVID-19 v oblasti jednotlivých daní.